

De krav, som bør stilles, til ledelsen, afhænger af fondens størrelse, formål og karakter. Er fondens formål almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt, er det ønskeligt, at der – i hvert fald i mangel af særlige rådgivende organer – i bestyrelsen findes personer, som har særlige forudsætninger for at vurdere, hvorledes fonden bedst kan tilgodese de interesser, som den skal tjene. Også indsigt med hensyn til forvaltningen af den kapital, som fonden ejer, er væsentlig. Er fonden erhvervsdrivende, bør det tillige sikres, at den erhvervsdrivende virksomhed med hensyn til den erhvervsvirksomhed, som fonden udøver, er repræsenteret i bestyrelsen.

Udvalget har derfor overvejet, om man bør søge at fastlægge regler, der tager sigte på, at fondens ledelse opfylder de krav, som varetagelsen af fondens interesser tilsiger. Dette ville indebære en begrænsning af den frihed, som stifteren hidtil – med visse begrænsninger med henblik på at sikre, at fonden reelt er en selvstændig institution – har haft til at fastlægge, hvorledes bestyrelsen skal sammensættes og udpeges.

Behovet for sådanne regler må vurderes på baggrund af hidtidig praksis. Med hensyn til stadfæstede fonde er det den hyppigst forekommende ordning, at bestyrelsen er selvsupplerende. Det er dog ikke usædvanligt, at beføjelsen til at udpege bestyrelsen eller i hvert fald et eller flere medlemmer af bestyrelsen henlægges til udenforstående organisationer eller myndigheder, ligesom det kan være foreskrevet, at et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal udpeges af en udenforstående kreds af personer, f. eks. familien. Andre muligheder kan tænkes, f. eks. ordninger, hvorefter hvert enkelt bestyrelsesmedlem udpeger sin efterfølger. Uanset hvorledes nye bestyrelsesmedlemmer udpeges, gælder valget sædvanligvis indtil videre. Der er således – bortset fra eventuelle aldersgrænser – normalt ikke begrænsninger i det pågældende medlems funktionsperiode.

Udvalget har navnlig overvejet, om selvsuppleringsystemet kan anses for acceptabelt. Mod dette system kan indvendes, at det ikke giver tilstrækkelig sikkerhed for, at bestyrelsen er betryggende sammensat. Tværtimod kan systemet hævdes at indebære en vis risiko for, at man ved udvælgelsen af nye bestyrelsesmedlemmer snarere lægger vægt på traditioner, »forbindelser« og lignende

end på vedkommendes saglige kvalifikationer. Det kunne siges at være mindre tilfredsstillende, at bestyrelsen, som er (ene)ansvarlig for fonden, bestemmer sin egen sammensætning.

Heroverfor kan det anføres, at bestyrelsens medlemmer vil have en naturlig tilskyndelse til at sikre sig, at bestyrelsen (fortsat) er sammensat på en sådan måde, at den kan varetage ledelsen af fonden på betryggende vis. Dette gælder ikke mindst de medlemmer, som i bestyrelsen varetager bestemte interesser, f. eks. fordi de repræsenterer et eller flere af de formål, som fonden skal tilgodese.

Der foreligger ikke for udvalget sådanne erfaringer, som kunne tale for at afskaffe selvsuppleringsystemet.

Hvis der – som udvalget foreslår – gives fondsmyndigheden adgang til at afsætte bestyrelsesmedlemmer, som misrøgter deres bestyrelseshverv, vil dette endvidere, når det ses i sammenhæng med det foreslåede tilsyn, indeholde et betydeligt værn mod misbrug. Endelig må det tages i betragtning, at selvsuppleringsystemet som nævnt svarer til hidtidig udbredt praksis, og at det forekommer vanskeligt at pege på et mere hensigtsmæssigt system.

Udvalget finder derfor ud fra en samlet vurdering, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at søge selvsuppleringsystemet afskaffet.

En mulighed for at opnå fleksibilitet i bestyrelsen kunne være at begrænse de enkelte bestyrelsesmedlemmers funktionsperiode, f. eks. til 4 år. En regel, der udelukkede genvalg, ville dog være klart u hensigtsmæssig, idet den ville berøve bestyrelsen den nødvendige kontinuitet og erfaring. Bl. a. under hensyn til de meget uensartede typer af fonde, som lovgivningen skal dække, vil heller ikke en regel, der begrænsede antallet af funktionsperioder, efter udvalgets mening være hensigtsmæssig.

En regel om en begrænset funktionsperiode måtte derfor give mulighed for genvalg. Gennem en sådan regel ville man opnå, at et medlems fortsatte funktion i bestyrelsen skulle optages til bedømmelse ved funktionsperiodens udløb. En sådan regel gælder i aktieselskaber, jfr. aktieselskabslovens § 49, stk. 7, hvorefter funktionsperioden højst er 4 år.

Udvalget har imidlertid ikke fundet tilstrækkelig anledning til at foreslå en sådan